

טובי המוחות עמלים על הצלת הצמח הפופולרי

הישרדות, גרסת התבלין

לפני שנה חדרה לארץ פטרייה קטלנית שתוקפת את הבזיליקום ■ כעת מנסים במעבדת המחקר בכר אילן לייצר זנים עמידים בפני המחלה

מאת דליה מזורי

במעבדת המחקר החקלאית באוניברסיטת בר אילן מנסים לפתח בימים אלו זנים של בזיליקום שעמידים בפני פטרייה אלימה אשר מחסלת את יבולי הריחן בארץ ובעולם ועו"נה לשם 'כשותית הבזיליקום'. כך פרסם בסוף השבוע הירחון החקלאי "יבול שיא" (בהוצאת 'מעריב'). בראיון לעיתונאי שמעון וילנאי סיפר פרופ' יגאל כהן, ראש המעבדה למיתרפתולוגיה בסקולפה למדעי החיים באוניברסיטת בר-אילן וחתן פרס ישראל לחקר החקלאות, כי במהלך השנה התפשטה הפטרייה לאזורי גידול בבקעת הירדן, בחבל הבשור ובמישור החוף. הבזיליקום הוא האציל שבצמחי התבלין.

יבול בהיקף של כ-50 מיליון אירו בשנה. אלא שמחלה מסתורית שהחלה לתקוף אותו לפני כמה שנים והשמירה את יבוליו בעולם, הגיעה לפני כשנה גם לארץ. המחלה מחסלת את הגידולים וגורמת להפסדים ליצוא בארץ.

לדברי ד"ר נתיב רודאי, מנהל יחידת צמחי המרפא, התבלין והבושם במנהל המחקר החקלאי המחלה התגלתה בעולם לפני כ-7 שנים והיא גורמת לעלים להצהיב ולהתכסות נקודות שחורות עד ייבושם כליל. על פי ההערכה, היא חדרה ארצה על ידי רוחות או יבוא של זרעים נגועים. "כל

מנסים להביא בשורה. פרופ' יגאל כהן (מימין) בחממה עם הסטודנטים שלו. בצילום מימין: הבזיליקום הנגוע

הגניסיונות שנעשו בעולם ליצור זנים עמידים בפני המחלה לא צלחו", סיפר רודאי.

על מנת להתמודד עם המחלה החלו לאחרונה במעבדה הפיתרפתולוגית באוניברסיטת בר אילן בהבנת מנגנון ההדבקה של המחלה ובפיתוחם של זני בזיליקום שיהיו עמידים בפני הפטרייה הקטלנית בסיועו של פרופ' יגאל כהן.

על פי ההערכה, פיתוח הזנים ימשך כשלוש שנים. אם יסתיים בהצלחה, יימכרו זרעי הבזיליקום שיופקו למדינות שונות שגם יבוליהן סובלים מהמחלה ויהוו בשורה לעולם כולו.